

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

कोभिड-१९ युनिफाईड अस्पताल सञ्चालन आदेश, २०७७

प्रस्तावना:- कोरोना भाईरस (कोभिड-१९) बाट संक्रमित व्यक्तिहरूको उपचार गर्न नेपाल ए.पि.एफ. अस्पताललाई कोभिड-१९ युनिफाईड अस्पतालको रूपमा सञ्चालन गर्न वाञ्छनीय देखिएकोले,

संक्रामक रोग ऐन, २०२० को दफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायको आदेश जारी गरेको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस आदेशको नाम "कोभिड-१९ युनिफाईड अस्पताल सञ्चालन आदेश, २०७७" रहेकोछ ।

(२) यो आदेश नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखी प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस आदेशमा,-

(क) "अस्पताल" भन्नाले नेपाल सरकार अन्तर्गत सञ्चालित अस्पताल, विरेन्द्र सैनिक अस्पताल र नेपाल प्रहरी अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

(ख) "कोभिड-१९" भन्नाले SARS-COV-2 भाइरसले गर्ने संक्रमणबाट मानिसलाई हुने रोग सम्झनु पर्छ ।

(ग) "मन्त्रालय" भन्नाले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(घ) "समिति" भन्नाले दफा ५ बमोजिम गठित निर्देशन समिति सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "स्वास्थ्यकर्मी" भन्नाले अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सक, नर्स, प्यारामेडिक्स वा अन्य स्वास्थ्यकर्मी सम्झनु पर्छ ।

(च) "युनिफाईड अस्पताल" भन्नाले दफा ३ बमोजिम युनिफाईड अस्पतालको रूपमा तोकिएको नेपाल ए.पि.एफ. (सशस्त्र प्रहरी बल) अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

३. **युनिफाईड अस्पतालको रूपमा सञ्चालन गर्ने:** कोभिड-१९ बाट संक्रमित बिरामीहरूको पहिचान, रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचारको काम एकीकृत रूपमा सञ्चालन गर्न सशस्त्र प्रहरी बल अस्पताललाई युनिफाईड अस्पताल तोकिएको छ ।

४. युनिफाईड अस्पतालको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) युनिफाईड अस्पतालले कोभिड -१९ को सम्बन्धमा देहायका स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनेछः-

- (क) कोभिड -१९ बाट संक्रमित बिरामीहरूको पहिचान गर्ने,
 - (ख) कोभिड -१९ बाट संक्रमित बिरामीहरूको उपचार गर्ने,
 - (ग) कोभिड -१९ को संक्रमणबाट ग्रसित व्यक्तिहरूको उपचारको लागि स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने ।
 - (घ) कोभिड -१९ संक्रमित बिरामीहरूको रोग नियन्त्रणको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
 - (ङ) अस्पतालको उद्देश्य पुरा गर्न अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने, गराउने ।
- (२) युनिफाईड अस्पतालले उपदफा (१) बमोजिमको स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन अस्पतालमा उपलब्ध स्वास्थ्यकर्मीहरू परिचालन गर्नेछ ।

५. निर्देशन समितिको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) युनिफाईड अस्पताललाई व्यवस्थित, स्तरीय एवं प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न देहाय बमोजिम अध्यक्ष र सदस्य भएको एक निर्देशन समिति रहनेछः—

- (क) स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको सचिव वा निजले तोकेको
मन्त्रालयको प्रमुख विशेषज्ञ वा राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको अधिकृत - अध्यक्ष
 - (ख) विरेन्द्र सैनिक अस्पतालको प्रमुख वा निजले तोकेको सो
अस्पतालको कम्तीमा राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको अधिकृत - सदस्य
 - (ग) नेपाल प्रहरी अस्पतालको प्रमुख वा निजले तोकेको सो
अस्पतालको कम्तीमा राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको अधिकृत - सदस्य
 - (घ) नेपाल ए.पि.एफ.अस्पतालका प्रमुख - सदस्य
 - (ङ) अध्यक्षले तोकेको मन्त्रालयका नेपाल स्वास्थ्य सेवाका
दुई जना विशेषज्ञ चिकित्सक -सदस्य
 - (च) नेपाल ए.पी.एफ. अस्पतालका लेखा प्रमुख -सदस्य-सचिव
- (२) समितिको बैठकमा सम्बन्धित विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।
- (३) समितिको सचिवालय युनिफाईड अस्पतालमा रहनेछ ।
- (४) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) युनिफाईड अस्पताललाई चाहिने स्वास्थ्यकर्मी लगायतका जनशक्ति तथा स्रोत साधन पहिचान गरी सोको व्यवस्था गर्ने ।
- (ख) युनिफाईड अस्पताल सञ्चालन सम्बन्धमा मन्त्रालय लगायत सम्बन्धित निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय गर्ने ।
- (ग) युनिफाईड अस्पतालको लागि बजेट वा अन्य साधन स्रोत आवश्यक भएमा मन्त्रालयमा सिफारिस गर्ने ।
- (घ) युनिफाईड अस्पताल सञ्चालन तथा कोभिड-१९ को संक्रमणको पहिचान, रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार सम्बन्धमा नेपाल सरकार तथा मन्त्रालयले निर्देशन दिए बमोजिमका अन्य काम गर्ने ।

६. समितिको बैठक र कार्य संचालन: (१) समितिको बैठक अध्यक्षले र कुनै कारणले अध्यक्ष अनुपस्थित भएको अवस्थामा वा अध्यक्षता गर्न अध्यक्षले अख्तियारी दिएको सदस्यले आवश्यकता अनुसार बैठक बोलाउन सक्नेछ ।

(२) बैठकको अध्यक्षता अध्यक्ष वा अध्यक्षले उपदफा (१) बमोजिम अख्तियारी दिएको सदस्यले गर्नेछ ।

(३) बैठकमा उपस्थित हुनु सबै सदस्यको कर्तव्य हुनेछ ।

तर कुनै विशेष कारणले सम्पूर्ण सदस्यहरू उपस्थित हुन नसकेमा कारण खुलाई उपस्थित सदस्यहरूले जुनसुकै बिषयमा निर्णय गर्न सक्नेछन् ।

(४) समितिले गरेका सम्पूर्ण निर्णय अध्यक्ष र सदस्य सचिवले प्रमाणित गरी राख्नु पर्नेछ ।

७. युनिफाईड अस्पतालको कार्य संचालन समिति: (१) युनिफाईड अस्पतालको दैनिक कार्य सञ्चालन सम्बन्धमा जनशक्ति व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन, साधन स्रोतको उपलब्धता तथा व्यवस्थापन लगायत युनिफाईड अस्पताल सञ्चालन सम्बन्धमा गर्नुपर्ने सम्पूर्ण कामको सञ्चालन, रेखदेख र समन्वय गर्न युनिफाईड अस्पतालमा देहाय बमोजिमको एक कार्य सञ्चालन समिति रहनेछ:-

(क) अस्पताल प्रमुख, नेपाल ए.पि.एफ. अस्पताल	-अध्यक्ष
(ख) प्रमुख अप्रेशन अधिकृत, विरेन्द्र सैनिक अस्पताल	-सदस्य
(ग) उप-प्रमुख अप्रेशन अधिकृत, विरेन्द्र सैनिक अस्पताल	-सदस्य
(घ) प्रतिनिधि, मन्त्रालय	-सदस्य
(ङ) प्रतिनिधि, विरेन्द्र सैनिक अस्पताल	-सदस्य

- (च) प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी अस्पताल -सदस्य
(छ) प्रतिनिधि, नेपाल ए.पि.एफ. अस्पताल -सदस्य

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सञ्चालन समितिले साधन स्रोतको उपलब्धता तथा व्यवस्थापनका लागि लजिष्टिक टोली लगायतका आवश्यक कार्यटोली गठन गर्न सक्नेछ ।

८. युनिफाईड अस्पतालले प्रदान गर्ने सेवा: (१) युनिफाईड अस्पतालले देहाय बमोजिमका सेवा प्रदान गर्नेछः-

- (क) ARI Clinic
(ख) आई.सि.यु. वार्ड
(ग) Suspected COVID-19 वार्ड
(घ) COVID-19 Positive वार्ड
(ङ) प्रयोगशाला सेवा
(च) रेडियोलोजी सेवा
(छ) फार्मसी सेवा

(२) उपदफा (१) मा लेखिएको सेवाको परिमाण वा शैया संख्या आवश्यकता र जनशक्ति तथा पूर्वाधारको उपलब्धताको आधारमा निर्धारण हुनेछ ।

(३) नेपाल ए.पि.एफ. अस्पतालले साबिकमा दिईरहेको स्वास्थ्य सेवाको हकमा यो अस्पताल कोभिड-१९ युनिफाईड अस्पतालको रूपमा सञ्चालनमा रहेसम्मको लागि मन्त्रालयले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

(४) नेपाल ए.पि.एफ. अस्पतालको मातहत प्रदेश तहमा रहेका अस्पताल तथा मेडिकल ईकाइहरू यथावत रूपमा संचालनमा रहनेछन् ।

(५) कोभिड-१९ का संक्रमित उपचारार्थ विरामीलाई चाहिने विशेषज्ञ सेवा सम्बन्धित निकायका विशेषज्ञ चिकित्सकबाट प्रदान गरिनेछ ।

९. अन्य अस्पतालको जनशक्ति, उपकरण तथा सेवा प्राप्त गर्ने: (१) कोभिड-१९ को संक्रमणको पहिचान, रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचारको लागि युनिफाईड अस्पताल वा नेपाल सरकार अन्तर्गत सञ्चालित अस्पतालको जनशक्ति, उपकरण वा सेवा अपर्याप्त भएमा र त्यस्तो जनशक्ति, उपकरण वा सेवा कुनै निजी, गैर सरकारी, सहकारी वा सामुदायिक अस्पतालबाट उपलब्ध हुन सक्ने भएमा समितिको सिफारिसमा मन्त्रालयले त्यस्तो जनशक्ति, उपकरण वा सेवा प्राप्त गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अन्य अस्पतालको जनशक्ति, उपकरण वा सेवा उपलब्ध गर्ने प्रयोजनको लागि मन्त्रालयले त्यस्तो अस्पतालको जनशक्ति, पूर्वाधार तथा अन्य क्षमताका दृष्टिले सक्षम देखिएका अस्पताललाई सूचिकृत गर्नेछ ।

(३) अन्य अस्पतालको जनशक्ति, उपकरण वा सेवा उपलब्ध गर्ने कार्यलाई समन्वयात्मक रूपमा सञ्चालन गर्न मन्त्रालयले आवश्यक व्यवस्था गर्नेछ ।

१०. युनिफाईड अस्पतालको जनशक्ति: (१) युनिफाईड अस्पतालको लागि आवश्यक जनशक्ति अस्पतालमा उपलब्ध जनशक्तिबाट खटाईनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खटाईएको जनशक्तिले विशेष कारणबश सम्बन्धित सेवा दिन असक्षम रहेमा वा विरामी भएमा सम्बन्धित अस्पतालबाटै अर्को जनशक्ति खटाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम जनशक्ति खटाउदा समेत युनिफाईड अस्पतालको सेवा संचालन गर्न कठिनाई भएमा आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था मन्त्रालयले गर्नेछ ।

(४) युनिफाईड अस्पतालमा खटिएका जनशक्तिको ब्यक्तिगत र स्वास्थ्य सुरक्षामा विशेष ध्यान दिनु पर्नेछ ।

(५) युनिफाईड अस्पतालमा खटिएका स्वास्थ्यकर्मी र सुरक्षाकर्मीको स्वास्थ्य सुरक्षाको लागि आवश्यक पर्ने भरपदो, वैज्ञानिक र गुणस्तरीय सामग्रीहरूको व्यवस्था युनिफाईड अस्पतालले गर्नु पर्नेछ ।

(६) युनिफाईड अस्पतालले स्वास्थ्य सेवाको काममा खटिएका स्वास्थ्यकर्मीलाई विश्व स्वास्थ्य संगठनको मापदण्ड अनुसारको आवश्यक ब्यक्तिगत सुरक्षा कवच (PPE) को व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

११. औषधी तथा अन्य सामग्रीहरूको व्यवस्था: (१) युनिफाईड अस्पताललाई आवश्यक पर्ने औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्रीहरूको व्यवस्थापन समितिले गर्नेछ ।

(२) युनिफाईड अस्पतालमा खटिएका कर्मचारी तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूको कार्य समयपछिको क्वारेन्टाईन, यातायात, बिमा र जोखिम भत्ताको ब्यवस्था समितिले गर्नेछ ।

(३) युनिफाईड अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारी तथा भर्ना भएका विरामीहरूको खाना तथा बन्दोबस्तीका सामग्रीहरूको प्रबन्ध युनिफाईड अस्पतालले मिलाउनु पर्नेछ ।

१२. रकमको व्यवस्था: युनिफाईड अस्पतालमा खटिएका कर्मचारी तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूको कार्य समयपछिको क्वारेन्टाईन, यातायात, बिमा, जोखिम भत्ता, तथा युनिफाईड अस्पतालमा कार्यरत

कर्मचारी तथा भर्ना भएका बिरामीहरूको खाना तथा बन्दोबस्तीका सामग्री लगायत युनिफाईड अस्पताल संचालन गर्न आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण रकम अर्थ मन्त्रालयले उपलब्ध गराउनेछ ।

१३. निःशुल्क उपचार हुने : युनिफाईड अस्पतालमा कोभिड-१९ बाट संक्रमितलाई गरिने उपचार सेवा निःशुल्क हुनेछ ।
१४. शव व्यवस्थापन: युनिफाईड अस्पतालभित्र उपचाररत कुनै बिरामीको मृत्यु भएमा त्यसरी मृत्यु भएका बिरामीहरूको शव पहिचान र व्यवस्थापन प्रचलित कानूनको अधीनमा रही नेपाल प्रहरीबाट हुनेछ ।
१५. युनिफाईड अस्पतालको सेवा समाप्ति: यस युनिफाईड अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवा कोभिड-१९ को महामारी समाप्त भई छुट्टै युनिफाईड अस्पताल आवश्यक नभएको भनी निर्णय नगरेसम्म कायम रहनेछ ।
१६. उपकरण प्रयोग तथा मर्मत संभार: (१) युनिफाईड अस्पतालले साबिकमा नेपाल ए.पि.एफ. अस्पतालमा सञ्चालनमा रहेका उपकरण वा युनिफाइड अस्पतालको रूपमा सञ्चालन भएपछि प्राप्त भएका उपकरणको प्रयोग तथा मर्मत सम्भार युनिफाईड अस्पतालले गर्नेछ र सोको लागि आवश्यक रकम अर्थ मन्त्रालयले उपलब्ध गराउनेछ ।
- (२) दफा १५ बमोजिम युनिफाईड अस्पतालको सेवा समाप्त भएमा सो अस्पतालमा रहेका उपकरण नेपाल सरकारले अन्यथा निर्णय गरेमा बाहेक नेपाल ए.पि.एफ. अस्पतालमा हस्तान्तरण हुनेछन् ।
१७. मन्त्रालयले आवश्यक व्यवस्था गर्ने: यस आदेशको कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा अड्काउ परेमा मन्त्रालयले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन आवश्यक व्यवस्था गर्नेछ ।